

Hoe groot is groot

De kinderen leren over onderlinge verhoudingen op het papierformaat

Pop op schommel, 7 jaar

Pop op schommel, 7 jaar

onderwerp

op de schommel

techniek

tekenen met
kleurpotlood

papierformaat

± 10 × 15 cm staand,
wit tekenpapier

Toelichting

De bedoeling van dit lesidee is om de kinderen kennis te laten maken met enkele belangrijke aspecten van de compositie: hoe staat de voorstelling op papier, hoe groot is het belangrijkste en hoe groot zijn de dingen eromheen? Gelet moet worden op de plaatsing en grootte en hoe groot de dingen zijn t.o.v. elkaar. Onderlinge relatie is altijd belangrijk voor compositie. Bovendien bevat deze opdracht ook voldoende belevingsmomenten: kinderen zelf kijken vaak aan tegen de grote dingen van de volwassenen (grote tafel, grote fiets, e.d.). Zij kunnen zich met enige moeite verplaatsen in de pop (of beer) die tegen hún kinderspulletjes aankijkt. Omdat er veel getekend wordt in deze opdracht gebruiken we kleurpotlood en een tamelijk klein tekenpapier, waardoor alles goed (en stevig) kan worden doorwerkt.

Begeleiding

De les kan beginnen met het tekenen van de schommel. De schommel kan er net op, dus van onder tot boven. Als we zelf op de schommel zitten, kunnen we dan het touw vasthouden? Zou een pop (of een andere speelgoedfiguur) dat ook kunnen? Als er in de klas een pop is kunnen we samen met de kinderen vergelijken: een kind op een stoeltje, ernaast een pop op een stoeltje. Een kort verhaal zou zeer goed in te passen zijn: bij voorbeeld over een kind dat de pop of beer betrapt als die stiekem probeert te schommelen. De speelgoedfiguur zit net, maar schommelen lukt niet, want hij kan zich maar aan een kant vasthouden. Hoe is de pop eigenlijk op de schommel geklommen? De kinderen tekenen de pop op de schommel net voordat hij eraf gaat vallen. Hoe breed is het plankje waar de pop op zit? Ook de dikte van de schommel kan vergeleken worden met de dikte van de armen. De kinderen kiezen dus bewust de maat van de dingen. Er zijn natuurlijk veel goede oplossingen mogelijk. Is het geheel getekend – met kleurpotloden tekenen! – dan pas laten kleuren. En ofschoon deze opdracht niet speciaal over kleur gaat, is het toch belangrijk om de grote vlakken (de heg, de lucht, de grond) het eerst te kleuren, zo ontstaat er tenminste ook een achtergrond. Aan het eind van de les of aan het begin van een volgende les bekijken de kinderen samen de tekeningen. Doe de tekeningen bijv. op het prikbord met liefst een witte achtergrond. Bij welke tekening zie je nu duidelijk dat er geen kind maar een pop op de schommel zit?

onderwerp

aardmannetjes

techniek

houtskool met

kneedgum

papierformaat

± 20 × 30 cm

Andere opdrachten

Het tekenpapier wordt in de breedte gelegd (liggend). Met een horizontale lijn wordt het papier dus in de breedte gedeeld. Het stuk boven de lijn is boven de grond. Daar zijn de bomen of misschien wel de stam van een hele grote boom. Onder de streep betekent onder de grond. Daar leven de aardmannetjes in hun eigen gangetjes en hollen. Hoe zouden die mannetjes eruit zien; zijn ze groot of klein? Zijn ze zo klein als de bladeren van de bomen of nog kleiner, zoals mieren? Wat voor verschil is er tussen boven en beneden? Een onderwerp als dit is zeer geschikt voor houtskool. Hierbij moet wel het kneedgumgebruikt worden. Leer de kinderen het kneedgum vaak te gebruiken, niet alleen om verbeteringen aan te brengen, maar ook voor speciale

effecten. Een variant van deze opdracht is bijv. een vaas met bloemen. Maar de vaas zelf wordt ook versierd met kleine bloemetjes. Welk verschil kun je aanbrengen tussen de bloemen in de vaas en de eenvoudige versierbloemetjes op de vaas?

Aardmannetjes, 8 jaar